

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และพัฒนากิจกรรมมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้น ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดทำโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 ซึ่งวิชาเกษตรกรรมเป็นวิชาหนึ่งที่กำหนดในหลักสูตรในลักษณะวิชาบังคับเลือก วิชาเลือกเสรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และลักษณะวิชาเลือกเสรีกลุ่มวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเพียงพอที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เน้นความสามารถการนำกระบวนการต่างๆ ไปพัฒนาตนเอง พัฒนาท้องถิ่น เกิดเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นภาพการมีส่วนร่วมของนักเรียนโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเป็นอย่างไร จึงขออธิบายขั้นตอนการนำคำอธิบายรายวิชา มาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ นำไปสู่การระบุเนื้อหาที่สอนรายคาบ การจัดทำแผนการสอน การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนรายคาบ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ระบุไว้ ดังต่อไปนี้

กระบวนการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาคือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความคิด ความสามารถ และเจตคติตามรายละเอียดในคำอธิบายรายวิชา ให้ถึงระดับที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์รายวิชาที่จะดำเนินการให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผู้สอนจะต้องนำสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาพิจารณากำหนดจัดทำแผนการสอน เป็นขั้นตอนดังนี้

ศึกษาคำอธิบายรายวิชา และนำจุดประสงค์รายวิชามากำหนดขอบข่ายที่จะสอนและสิ่งที่มุ่งหวังของรายวิชา กำหนดเรื่องที่จะสอนจากคำอธิบายรายวิชา เรียงลำดับก่อนหลัง นำเรื่องที่จะสอนมากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ รายวิชา และกำหนดคาบเรียนวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดจุดประสงค์นำทาง พิจารณาจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

การกำหนดเรื่องที่จะสอน

ครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดเรื่องที่จะสอนทั้งหมดจากคำอธิบายรายวิชาแบ่งแยกเรื่องจัดลำดับเนื้อหาก่อนหลัง โดยคำนึงถึงธรรมชาติของวิชาและการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมที่ได้ผล ต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติควบคู่ไปกับการศึกษาเนื้อหา มุ่งเน้นขั้นตอนอย่างครบวงจร ตั้งแต่การสำรวจ การตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน การจัดการผลิตผลจนเกิดรายได้จากการผลิตทางการเกษตรนั้นๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เนื่องจากรายวิชาอาชีพเกษตรกรรมมีเป็นจำนวนมาก ทางโรงเรียนอาจจะจัดทำได้ไม่ครบทุกรายวิชา จึงมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้ นำเรื่องที่จะสอนมาพิจารณาควบคู่ไปกับจุดประสงค์รายวิชาให้สอดคล้องกัน โดยระบุพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้ชัดเจน เรื่องที่สอนบางเรื่องมีเนื้อหามาก จึงควรแบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ก่อน แล้วจึงนำมากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามเรื่องย่อย กำหนดจำนวนคาบเวลาที่จะสอนในแต่ละเรื่อง และเมื่อรวมจำนวนคาบทั้งหมดแล้วให้ได้เท่ากับจำนวนคาบตลอดภาคการเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

การจัดทำแผนการสอน

เมื่อกำหนดขอบข่ายและสิ่งมุ่งหวังของรายวิชาได้แล้ว กำหนดเรื่องที่จะสอน และจัดลำดับเรื่องที่จะสอนก่อนหลัง กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และกระบวนการที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน และนำจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้มาจัดทำแผนการสอน

การวัดผลประเมินผล

เนื่องจากวิชาเกษตรกรรมมุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะปฏิบัติ ทักษะการจัดการเพื่อผลิตหรือบริการ ต้องศึกษาข้อมูลการตลาด และปัจจัยการผลิต เพื่อวางแผนดำเนินการผลิตให้ได้ผลผลิตสู่ผู้บริโภค มีรายได้จากการผลิต จึงต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ มีวิธีการประเมินหลายวิธีดังนี้ ประเมินโดยการทดสอบ ใช้สำหรับจุดประสงค์ที่เป็นความเข้าใจ การนำไปใช้ ความคิดรวบยอดรวมทั้งการปฏิบัติงานด้วย สังเกตการปฏิบัติงาน ทุกๆ เรื่องที่ก่อให้เกิดทักษะ เช่น การใช้เครื่องมือถูกต้อง หรือไม่ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และคุณภาพของผลงาน การตรวจงานที่ผู้สอนได้มอบหมายให้ มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ในงานที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ การวัดด้าน

จิตพิสัย ผู้สอนต้องวัดควบคุมไปกับการประเมินวิธีอื่นๆ ทุกจุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความขยันอดทน ความประหยัดอดออมความซื่อสัตย์มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ ความสะอาดเรียบร้อยของการปฏิบัติงาน

จากประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรของผู้วิจัยที่ผ่านมาตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ถึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียน การตามดังกล่าวข้างต้นมาโดยตลอด ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดจากกระบวนการคิดของผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว ผู้เรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด หรือเสนอกิจกรรมในการเรียนการสอนแต่อย่างใด อาจเป็นเพราะการมีกระบวนการวิชาที่หลากหลายทำให้ต้องมีการกำหนดขอบเขตไว้ให้ชัดเจน เพื่อสะดวกในการเรียนการสอนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 นักเรียนมีส่วนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย เช่น การปลูกผักของนักเรียน นักเรียนไม่มีสิทธิเลือกปลูกพืชตามความสนใจของตนเอง การเรียนการสอนในบางเรื่องผู้เรียนไม่สามารถสัมผัสกับของจริงได้ แต่เห็นรูปภาพ หรือจินตนาการเอาเอง

ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงพฤติกรรมของผู้เรียน ที่เรียนวิชาเกษตร พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบไม่กระตือรือร้น ไม่ตั้งใจเรียน การเรียน พุดคุยกันในเวลาเรียน นอนหลับ เองงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ มีจำนวนนักเรียนมากขึ้นไป ด้านการลงปฏิบัติ นักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด วางแผนการทำงาน ผู้สอนจะกำหนดการดำเนินงานทั้งหมดให้ ซึ่งสอดคล้องกับการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน โดยการตอบแบบประเมินผลปลายเปิดต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 1 แสดงการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาเกษตร แบบปลายเปิด ปีการศึกษา 2544 ถึงปีการศึกษา 2546

ข้อเสนอแนะการเรียนการสอน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน	32	60.38
2. ควรจัดให้มีการไปศึกษาดูงานภายนอก	13	24.53
3. รับจำนวนนักเรียนลดลง	6	11.32
4. อื่นๆ	2	3.77
รวม		100

ดังตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อยากให้ผู้สอนปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอน การไปศึกษาดูงานต่างๆ ได้คิดวางแผนด้วยตนเอง สามารถเลือกปลูกผักตามความสนใจของตนเอง ให้ผู้สอน

รับจำนวนนักเรียนน้อยลง จากการสังเกตและการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ผู้เรียนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยต้องร่วมคิดวางแผนการดำเนินงานให้ตรงตามความสนใจของผู้เรียน

4.2 การพัฒนาการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

4.2.1 การเลือกกลุ่มเป้าหมาย

ในการนี้ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มเป้าหมายจากการลงทะเบียนเรียนวิชาด้านการเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโครงการเกษตร และผู้วิจัยได้ถามความสมัครใจของนักเรียนในการเป็นผู้ร่วมวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่ามีจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งหมด 87 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 39 คน นักเรียนหญิง 48 คน

4.2.2 การชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยให้กับนักเรียนที่เรียนวิชาโครงการเกษตรทราบถึง การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมปฏิบัติกิจกรรม โดยครูผู้สอนมีบทบาทในการให้คำปรึกษาในการดำเนินการ โครงการที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติในภาคเรียนนี้ ซึ่งนักเรียนสามารถเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ ร่วมกันคิดวางแผนการทำงานร่วมกัน ในการนี้ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 7 กลุ่มๆ ละ 12 – 13 คน ให้นักเรียนเลือกกลุ่มเองตามความสมัครใจ สรุปได้มีกลุ่มจำนวน 12 คน 4 กลุ่ม จำนวน 13 คน 3 กลุ่ม และได้ให้คำแนะนำในการเลือกทำโครงการว่า จะต้องพิจารณา เรื่องระยะเวลา สถานที่ งบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งได้ยกตัวอย่างโครงการต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จในแต่ละภาคการเรียนที่ผ่านมา เช่น โครงการปลูกผักปลอดสารพิษ โครงการผสมดินปลูก และโครงการทดลองเปรียบเทียบการใช้ปุ๋ยที่แตกต่างกัน โครงการดังกล่าวอาจทำให้นักเรียนมีรายได้ หรือได้ความรู้เพิ่มเติมที่เกิดจากความสงสัยของตัวเอง ผู้วิจัยได้เสนอว่าโครงการที่จะดำเนินการนั้นไม่จำเป็นต้องลงแปลงปลูกผักอย่างเดียวเท่านั้น แต่นักเรียนสามารถเลือกโครงการที่ไปศึกษาดูงานภายนอกก็ได้ หรือเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ก็ได้ โดยนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการวางแผน ประสานงานด้วยตนเอง จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มแล้วแจกกระดาษรูปฟอยให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น โดยให้แต่ละ

กลุ่มช่วยกันระดมความคิด หัวข้อ “สิ่งที่นักเรียนคาดหวังในการเรียนวิชาโครงการ และการเป็นผู้ร่วมวิจัยครั้งนี้” ซึ่งสามารถสรุปรวมทุกกลุ่มได้ดังนี้

- ฝึกทักษะในการทำเกษตร
- ฝึกกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม
- ฝึกการทำงานให้เป็นระบบ รู้จักวางแผนการทำงาน และการเตรียมงาน
- ฝึกความอดทน ความรับผิดชอบในการทำงาน
- ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- มีรายได้จากการทำโครงการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตัวอย่าง การแสดงความคิดเห็นของนักเรียน หัวข้อ “สิ่งที่นักเรียนคาดหวังในการเรียนวิชาโครงการ และการเป็นผู้ร่วมวิจัยครั้งนี้” (โปรดคัดค้นฉบับในภาคผนวก)

สิ่งที่คาดหวังจากการเรียนวิชานี้

โครงการนี้มีชื่อว่า โครงการเกษตร แค่งชื่อก็รู้แล้วว่าเป็นโครงการเกี่ยวกับอะไร เกษตรหมายถึง การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ บางคนอาจคิดว่าวิชานี้เป็นวิชาที่น่าเบื่อ แต่นั่นเป็น ความคิดของคนที่ไม่รักธรรมชาติ ถ้าไม่ลงเรียนก็ไม่รู้หรือกว่าวิชานี้มีประโยชน์ขนาดไหน เมื่อ เทอมที่แล้วข้าพเจ้าก็ลงเรียนวิชานี้ ประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าเรียนมาสองเทอมนั้น ข้าพเจ้าบอกได้ เลยว่า วิชาโครงการเกษตรเป็นวิชาที่สนุกसान ไม่เครียด (แต่มีบางครั้งข้าพเจ้าก็ขี้เกียจไปรด น้ำผัก) สิ่งที่ข้าพเจ้าคาดหวังว่าจะได้รับก่อนตัดสินใจ ลงเรียนวิชานี้ คือ

1. ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การ เพาะปลูก
2. ข้าพเจ้าจะเรียน โดยไม่เครียดและสนุกसान
3. ข้าพเจ้าสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. ข้าพเจ้าสามารถฝึกความมีระเบียบวินัย ความอดทน และความรับผิดชอบของ ตนเอง
5. ข้าพเจ้าจะได้รับความรู้กระบวนการในการปลูกผักตั้งแต่เริ่มเตรียมแปลงจนถึง ขั้นตอน สุดท้ายคือเก็บเกี่ยวและขายผลผลิต
6. ระหว่างการทำโครงการ ข้าพเจ้าจะได้ศึกษาเรื่องผักมากขึ้น รวมไปถึงเรื่องศัตรูพืชที่ ข้าพเจ้าไม่เคยรู้เรื่องมาก่อนเลยด้วย
7. ข้าพเจ้าจะมีความภูมิใจในงานที่สำเร็จและผลที่ได้รับบรรลุจุดประสงค์

ด.ญ. หนึ่งฤทัย ใจวงศ์เพ็ญ

ม.3/5

สิ่งที่คาดหวังที่ลงเรียนวิชานี้

ดิฉันมีความคิดว่าเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของคนไทย คนไทยส่วนใหญ่หรืออาจจะเกือบทั้งประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประกอบกับประเทศไทยมีพื้นที่สำหรับการเกษตรอยู่มาก มีน้ำเพียงพอในการปลูกพืช มีดินคุณภาพดี สภาพอากาศที่หลากหลายทำให้สามารถปลูกพืชได้หลายชนิด การปลูกพืชบางครั้งเราไม่จำเป็น ต้องทำจริงจังจนเป็นอาชีพก็ได้ การปลูกพืชไว้สำหรับบริโภคเองก็นับว่าเป็นที่นิยมในสังคมไทยเช่นกัน ต้นไม้หรือต้นพืชแต่ละต้นล้วนมีประโยชน์แตกต่างกันไป บางประเภทใช้ประดับประดาให้เกิดความสวยงามสดชื่น บางประเภทใช้ในการประกอบอาหาร มีคุณค่าทางโภชนาการสูง บางประเภทมีสรรพคุณพิเศษใช้เป็นยารักษาโรคได้

วิชาโครงการเกษตรเป็นวิชาที่สอนให้รู้ว่าการปลูกพืชทำอะไร โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกประเภทและชนิดของพืชให้เหมาะสมกับความต้องการของเรา สามารถเตรียมสถานที่ในการปลูกพืชได้เอง ตรงจุดนี้วิชาโครงการเกษตรจะสอนให้เราเป็นคน รอบคอบ รู้จักคิดถึงอนาคตในภายภาคหน้าเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่เราจะได้รับจากพืช เลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับฤดูกาลและสถานที่ปลูก เมื่อมีการเลือกพันธุ์พืชและเตรียมสถานที่แล้ว ขั้นตอนต่อไปถึงลงมือปลูกพืช และการดูแลรักษา เนื่องจากพืชก็เป็นสิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับสัตว์รวมถึงมนุษย์ด้วย การดูแลรักษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะ ทำให้พืชที่เราปลูกมีคุณภาพดี การดูแลรักษาต้องทำอย่างสม่ำเสมอ อาศัยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร และต้องสังเกตสิ่งผิดปกติที่จะเกิดขึ้นกับพืชอยู่เสมอ หน้าที่ดูแลรักษาพืชจะช่วยให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น พืชบางชนิดเติบโตขึ้นจะมีดอกมีผล ผู้ดูแลต้องทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ได้จากพืช หลังจากเก็บเกี่ยวแล้วก็ต้องมีการนำไปขาย เพื่อหารายได้หรืออาจจะเก็บเกี่ยวไว้เองก็ได้

นอกจากนี้การเรียนวิชาโครงการนั้มีการทำงานเป็นแบบระบบกลุ่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดความสามัคคีขึ้นในหมู่คณะ เพื่อรู้จักช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อน เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำงานในระบบโครงการยังช่วยให้เรารู้จักคิดสิ่งต่างๆ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีการวางแผนที่ดีก่อนลงมือปฏิบัติ สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์มากในอนาคต ซึ่งเราทุกคนต้องมีการประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวเอง สิ่งที่ได้รับจากวิชา โครงการเกษตรเป็นแนวทางการประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวเองที่สุจริต สามารถสร้าง รายได้ให้แก่เราได้

ค.ญ. ธนาวัฒน์ นันทขว้าง

ม.3/2

หลังจากที่นักเรียนช่วยกันระดมความคิดเห็นแล้ว ผู้วิจัยได้อธิบายความหมายของโครงการ การเขียนโครงการนำเสนอ และให้นักเรียนช่วยกันออกแบบองค์ประกอบของรูปแบบ (แบบฟอร์ม) ของโครงการว่ามีอะไรบ้าง สรุปได้ดังนี้

1. ชื่อโครงการ
2. หลักการและเหตุผล
3. วัตถุประสงค์
4. วิธีการดำเนินงาน
 - 4.1 ขั้นเตรียมงาน
 - 4.2 ขั้นดำเนินงาน
 - 4.3 ขั้นประเมินผล
5. พื้นที่ดำเนินงาน
6. ระยะเวลาในการดำเนินงาน
7. งบประมาณ
8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
9. ผู้รับผิดชอบโครงการ
10. ที่ปรึกษาโครงการ

4.2.3 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่าจะทำโครงการอะไร พร้อมกับให้เสนอร่างโครงการตามแบบฟอร์มที่ช่วยกันสรุปข้างต้น ปรากฏว่านักเรียนเลือกทำโครงการการปลูกผัก 6 กลุ่ม และทำโครงการศึกษาดูงาน 1 กลุ่ม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำตารางปฏิบัติงานล่วงหน้า ตั้งแต่เริ่มโครงการถึงสิ้นสุดโครงการ พร้อมกับให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมทำ Portfolio เก็บผลงานส่งในปลายภาคการเรียน

4.2.4 การดำเนินกิจกรรม

ผู้วิจัยและนักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 กิจกรรมดังนี้

4.2.4.1 กิจกรรมโครงการปลูกพืชผัก เป็นกิจกรรมที่นักเรียน 6 กลุ่มเลือกดำเนินการ ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ข้อคิดว่า นักเรียนต้องวางแผนในการปลูกผักให้ดี เช่น การไม่ปลูกผักซ้ำกับกลุ่มอื่น การศึกษาข้อมูลการปลูก อายุการเก็บเกี่ยวของผักสามารถปลูกแล้วเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นในภาคเรียนได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนที่มีประสบการณ์จากเรียนโครงการเกษตรในภาคเรียนที่ผ่านมา ช่วยอธิบายถึงวิธีการวางแผนการปลูกผักแต่ละรุ่นให้ผลผลิตออกสู่ตลาดได้ต่อเนื่อง

สรุปได้ดังนี้ อันดับแรกต้องทราบอายุผักที่จะปลูก ว่ามีอายุตั้งแต่เริ่มปลูกถึงเก็บเกี่ยว ใช้เวลาทั้งหมดกี่วัน เมื่อทราบอายุของผักแต่ละชนิดแล้ว ก็สามารถนำมาทำตารางการดำเนินการปลูกผักต่อไป ซึ่งพืชผักสามารถเก็บเกี่ยว 5 วันก่อนครบอายุ คือ พืชผักมีอายุการเก็บเกี่ยว 30 วันก็สามารถเก็บผลผลิตไปจำหน่ายได้เมื่อพืชผักมีอายุ 25 วัน โดยทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่โตกว่านำไปจำหน่ายก่อน และเก็บเกี่ยวผลผลิตในวันถัดมาจนกว่าผลผลิตรุ่นแรกจะหมด เมื่อผลผลิตรุ่นแรกหมด ผักรุ่นที่สองจะมีอายุครบ 25 วัน สามารถเก็บผลผลิตได้ต่อเนื่องจากรุ่นแรก เป็นเช่นนี้จนถึงสิ้นสุดโครงการ เพราะฉะนั้นการวางแผนการปลูกพืชผักในแต่ละรุ่นจะต้องปลูกห่างกัน 7 วัน จึงจะสามารถมีผลผลิตออกสู่ตลาดผู้บริโภคได้ทุกวัน ดังตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงตัวอย่างของการวางแผนการปลูกผักในแต่ละรุ่น ตั้งแต่เริ่มปลูกถึงเก็บเกี่ยว

เดือน สัปดาห์	พฤศจิกายน				ธันวาคม				มกราคม				กุมภาพันธ์				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
ผักรุ่นที่ 1		—————															
ผักรุ่นที่ 2			- - - - -														
ผักรุ่นที่ 3				—————													
ผักรุ่นที่ 4					- - - - -												
ผักรุ่นที่ 5						—————											
ผักรุ่นที่ 6							- - - - -										
ผักรุ่นที่ 7								—————									

ผู้วิจัยและนักเรียนได้อภิปรายถึงการปฏิบัติงานของโครงการปลูกพืชผัก เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการภายในโรงเรียนเนื่องจากมีแปลงปฏิบัติการอยู่แล้ว มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มได้คัดเลือกประธาน เลขานุการและเหรัญญิก
2. นักเรียนได้ปรึกษาหารือเลือกผักที่จะปลูก เพื่อไม่ให้ซ้ำกับกลุ่มอื่น ซึ่งถ้าซ้ำกันต้องวางแผนการปลูกไม่ให้ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกัน
3. นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและตำราการปลูกพืชผักจากห้องสมุด และได้ปรึกษากับผู้วิจัยถึงการวางแผนในการปฏิบัติโครงการ
4. นักเรียนได้เสนอใช้พื้นที่ในการปลูกผักบริเวณแปลงเกษตรของโรงเรียน พื้นที่ 12 ตารางเมตร ต่อกลุ่ม รวมพื้นที่ทั้งหมด 6 กลุ่ม 72 ตารางเมตร โดยนักเรียนได้แบ่งพื้นที่ปลูก กลุ่มละ

2 แปลง แต่ละแปลงมีพื้นที่กว้าง 1 เมตร ยาว 6 เมตร และแบ่งพื้นที่ปลูกผักในแต่ละรุ่นประมาณ 2-3 ตารางเมตร โดยทำการปลูกหมุนเวียนในพื้นที่ของแต่ละกลุ่มได้รับผิชอบ

5. นักเรียนได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ตั้งแต่เตรียมพื้นที่ การเพาะปลูก การปฏิบัติดูแลรักษาพืชผักที่ปลูก การจดบันทึกการปฏิบัติงาน การจัดจำหน่ายผลผลิต และการสรุปผลโครงการในรูปแบบ Portfolio

ตารางที่ 3 แสดงการดำเนินงานกิจกรรมของวิชาโครงการเกษตรในการวิจัยครั้งนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	หมายเหตุ
1 - 2	ปฐมนิเทศ ศึกษาหลักการและวิธีการเกี่ยวกับโครงการ - ความหมายของโครงการ - จุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาโครงการ - การคิดหาและการคัดเลือกโครงการ - บทบาทของผู้เรียนและบทบาทของครูผู้สอน ในวิชาโครงการ	ครูอธิบาย
3-4	การวางแผนดำเนินงาน - การวางแผนการปฏิบัติโครงการ - แนวทางการวัดและประเมินผลโครงการ	ครูและนักเรียนร่วมกัน อภิปราย
5	การเสนอร่างโครงการ	ผู้เรียนเสนอร่างโครงการต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา
6 - 11	การปฏิบัติโครงการตามที่วางแผน	ปฏิบัติโครงการตามกลุ่ม
12	นำเสนอความก้าวหน้าของการปฏิบัติโครงการ	ครูร่วมฟังการนำเสนอโครงการ และแนวทางให้กับผู้เรียน
13 - 16	ปฏิบัติโครงการตามแผนปฏิบัติงาน (ต่อ)	ครูผู้สอนติดตามการปฏิบัติ โครงการ
17	วัดและประเมินผลโครงการที่ทำสำเร็จ โดยนำ เสนอในรูปแบบ Portfolio	ตรวจสอบผลการทำโครง งาน

ผลของการดำเนินกิจกรรมการทำโครงการปลูกพืชผัก ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่า ทั้ง 6 กลุ่มได้ปรึกษาหารือ มีการวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น การหาข้อมูลการปลูกผัก การจัดเตรียมอุปกรณ์ และนำเสนอโครงการตามขั้นตอนดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว เมื่อนักเรียนเริ่มลงมือปฏิบัติปรากฏว่า มีนักเรียนบางกลุ่มที่ไม่ได้ลงมือปฏิบัติ เพราะไม่สามารถสรุปได้ว่าจะปลูกผักชนิดไหนดี ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าควรจะทำเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกก่อน และระหว่างเตรียมแปลงก็ช่วยกันคิดว่าจะปลูกผักอะไร การดำเนินการโครงการปลูกพืชผักนั้นโดยส่วนใหญ่แล้ว นักเรียนจะเข้าใจวิธีการวางแผนการปลูกผักในแต่ละรุ่นดี เพื่อให้ผลผลิตนั้นสามารถมีจำหน่ายได้ตลอดภาคการเรียน จะมีส่วนน้อยที่ไม่เข้าใจ แต่จะมีเพื่อนในกลุ่มเดียวกันช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้เกิดความเข้าใจ ระหว่างดำเนินการนักเรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี เมื่อผลผลิตสามารถที่จะจำหน่ายได้ แต่ละกลุ่มจะช่วยกันเก็บผลผลิตไปจำหน่าย ซึ่งในการนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนเก็บเกี่ยวผลผลิตด้วยวิธีของตนเองโดยไม่ให้คำแนะนำ มีอยู่ 2 กลุ่มที่เก็บผลผลิตไม่ถูกวิธี ผู้วิจัยได้ให้ตัวแทนกลุ่มที่ทำได้ถูกต้องมาช่วยสาธิตให้เพื่อนดู เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น จากการดำเนินกิจกรรมโครงการปลูกพืชผักนักเรียนได้ทำการสรุปผลลงใน Portfolio ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตรวจปรากฏว่า ทั้ง 6 กลุ่ม ขายผักได้กำไรทุกกลุ่มหลังจากหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว มากน้อยแตกต่างกันไป เพราะบางกลุ่มจะประสบปัญหาเรื่องของแมลงเข้าทำลายผลผลิต ทำให้ได้ผลผลิตน้อย และพบว่ามีปัญหาภายในกลุ่มเนื่องจากบางคนไม่เคยช่วยเพื่อนทำงานเลย แล้วมาขอแบ่งกำไรด้วย โดยรวมแล้วนักเรียนมีความสุข สนุกสนานต่อการไปจำหน่ายผลผลิตของตนเอง

สรุปและข้อเสนอแนะกิจกรรมการทำโครงการปลูกพืชผัก

จากการปฏิบัติงานของนักเรียนเห็นว่า การปฏิบัติโครงการปลูกผักทำให้ตนเองเกิดความเข้าใจในการเกษตรมากขึ้น การทำการเกษตรนั้นยากลำบากเพียงใดกว่าจะได้เงินมา รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งภายในกลุ่มและนอกกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาสาเหตุของปัญหา และดำเนินการแก้ไขโดยปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม สามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างเสริมรายได้ระหว่างเรียน ทำให้รู้จักวางแผนในการทำงานมากขึ้น ได้เทคนิควิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างไรให้มีคุณภาพ สนุกสนานกับการทำงาน และได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำอย่างเต็มที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อควรปรับปรุงในกิจกรรมนี้ คือ อยากให้อาจารย์ผู้สอนช่วยแนะนำขั้นตอนการเก็บเกี่ยวผลผลิตกับนักเรียนบางคนที่ยากทักษะ ให้มีการประสานงานกันภายในกลุ่มมากขึ้น ให้อาจารย์มีมาตรการในการบังคับนักเรียนที่ไม่ทำงานให้ทำงาน อาจารย์ผู้สอนควรจัดให้มีการอภิปรายสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมเป็นระยะ ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สรุปสิ่งที่ได้รับจากโครงการนี้

จากการได้ทำโครงการเกษตร “ปลูกฮ่องเต้และตั้งโอ้” เป็นระยะเวลา 4 เดือน ทางกลุ่มได้รับรายได้และประสบการณ์มากมาย

1. ทางกลุ่มมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นจากการขายผักกาดฮ่องเต้และผักตั้งโอ้ โดย
แปลงแรก ปลูกผักกาดฮ่องเต้ รุ่น 1 ขายได้ทั้งแปลง 16 ก.ก. เป็นเงิน 160 บาท
แปลงที่ 2 ปลูกผักตั้งโอ้ รุ่น 1 ขายได้ทั้งแปลง 7 ก.ก. เป็นเงิน 210 บาท
แปลงที่ 3 ปลูกผักกาดฮ่องเต้ รุ่น 2 ขายได้ทั้งแปลง 10 ก.ก. เป็นเงิน 100 บาท
แปลงที่ 4 ปลูกผักตั้งโอ้ รุ่น 2 ขายได้ทั้งแปลง 3 ก.ก. เป็นเงิน 70 บาท
แปลงที่ 5 ปลูกผักกาดฮ่องเต้ รุ่น 3 ขายได้ทั้งแปลง 6 ก.ก. เป็นเงิน 60 บาท
แปลงที่ 6 ปลูกผักตั้งโอ้ รุ่น 3 ขายได้ทั้งแปลง 1 ก.ก. เป็นเงิน 20 บาท
แปลงที่ 7 และ *แปลงที่ 8* ปลูกผักกาดฮ่องเต้ รุ่น 4 ขายได้ทั้งแปลง 9 ก.ก. เป็นเงิน 90 บาท

สรุปทางกลุ่มมีรายได้เสริมรวมทั้งหมด 710 บาท จากรายได้นี้ถือว่าได้กำไรมากกว่า
 ทุนที่ลงไป 200 บาท ได้กำไรถึง 510 บาท และเป็นเงินที่สูงเช่นกัน

2. ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ และมีตัวอย่างที่ดีในการนำมาประยุกต์ใช้ใน
 ชีวิตประจำวัน และนำมาประกอบเป็นอาชีพได้ในอนาคต

3. ทำให้ได้รู้จักผู้คนมากขึ้น มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์และนักเรียน ซึ่งถือว่า
 อาจารย์เป็นผู้บริโภคหรือลูกค้าของเรา เราสามารถทำให้ลูกค้าหรือผู้บริโภคพอใจในผลผลิตที่
 เราปลูกเองได้ จนเราเกิดรายได้ เป็นที่น่าภูมิใจในตัวเองมาก

4. ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม และนอกกลุ่ม โดยเฉพาะได้รู้จักเพื่อน
 ห้องอื่นมากขึ้น

5. ทำให้เห็นถึงความสามารถของเพื่อนแต่ละคน และรู้จักนิสัยเพื่อนคนอื่นมากขึ้น

6. ทำให้นักเรียนรู้จักการเกษตรมากขึ้น และมีความรู้สึกที่ดีต่อการเกษตร ไม่รังเกียจ
 หรือปฏิเสธความลำบาก ทำให้ได้รู้จักอดทน คิดที่จะแก้ไขปัญหามากมาย เมื่อเกิดโรคระบาด
 หรือเกิดศัตรูพืชขึ้นในแปลงและคิดที่จะกำจัดเพื่อให้การเพาะปลูกที่พยายาม ทำมาไปได้สวย
 และดีขึ้น

ลิขสิทธิ์ © Chulalongkornrajavidyalaya University
 All rights reserved

7. ทำให้นักเรียนสามารถฝึกตนเองเป็นคนช่างสังเกตว่าในแปลงมีการเปลี่ยนแปลงเช่นไรบ้าง มีสิ่งแปลกปลอมอะไรบ้างที่มาจากอันตรายต่อพืชจนทำให้เสื่อมเสีย ไม่ได้คุณภาพ เช่น การปลูกผักกาดฮ่องเต้และผักต้งโห้ ตั้งแต่แรกก็มีการเจริญเติบโตดี รายได้ต่อแปลงนับว่าสูงมาก (ฮ่องเต้และต้งโห้ รุ่น 1 รวมกันเป็นเงินถึง 370 บาท) แต่พอช่วงหลังการเจริญเติบโตไม่ค่อยดี เจริญได้ไม่ทันความต้องการของตลาด ให้ผลน้อยโดยเฉพาะรุ่นสุดท้าย (ผักฮ่องเต้ รุ่น 4 2 แปลงรวมกันเป็นเงินแค่ 90 บาท เปรียบกับผักฮ่องเต้รุ่น 2 เพียงแปลงเดียวไม่ถึง 100 บาท ซึ่งนับว่าแตกต่างกันอย่างมาก) การได้เรียนวิชานี้ทำให้นักเรียนรู้จักคิดมากขึ้นและรู้จักเปรียบเทียบสภาพตลาดและสภาพอากาศในปัจจุบัน (ช่วงที่ทำโครงการเป็นช่วงฤดูหนาว ผักกาดฮ่องเต้และผักต้งโห้ถือว่าเป็นพืชที่เหมาะสมดี อีกทั้งจากการที่เลือกผักทั้งสองชนิดนี้เพราะมีระยะเวลาการเจริญเติบโตใกล้เคียงกัน และเป็นที่ต้องการของตลาดโดยเฉพาะผักต้งโห้เป็นที่ต้องการมากและมีราคาสูงมากบางครั้งขายได้ถึงกิโลกรัมละ 30 บาท หรือ 20 บาท แล้วแต่คุณภาพของผัก แต่ก็ถือว่าราคาดีมาก)

8. การทำงานเป็นระยะเวลา 4 เดือน เป็นที่น่าภูมิใจมากและเป็นประสบการณ์ที่น่าจดจำไว้ และนำการเกษตรที่อยู่ใกล้ตัวเรามาใช้ให้เกิดประโยชน์และรายได้สูงสุดและทำให้เราเป็นคนมีวินัยมากขึ้น ขยันที่จะมาดูแลแปลงตามหน้าที่ของตนที่ได้รับมอบหมาย ถึงแม้บางครั้งจะละเอียดหรือไม่ให้ความสนใจไปบ้างแต่ก็ส่งผลให้เรามีรายได้มากเช่นกัน

ค.ญ. พรนับพัน ปันดี

ม.3/3

สิ่งที่ได้จากการเรียนวิชาโครงการเกษตร

จากการได้เรียนวิชาเกษตรในภาคเรียนนี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์ดังที่ได้ตัดสินใจลงเรียนตั้งแต่ต้น นั่นคือ ความสนุกเมื่อได้ลงมือปฏิบัติ ความสามัคคีของเพื่อนๆ ในกลุ่ม ถึงแม้โครงการจะไม่ประสบผลสำเร็จดังตั้งใจไว้ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะขาดประสบการณ์และการศึกษาหาความรู้หาข้อมูลให้ชัดเจนเสียก่อน แต่ถึงอย่างไรความล้มเหลวครั้งนี้ทำให้ได้ข้อคิดในการทำงานมากขึ้น ช่วยให้รอบคอบมากขึ้น

นอกจากนี้ในแง่ของจิตใจ ทำให้กลายเป็นคนใจเย็น มีความพยายาม และความอดทน เพราะการปลูกผักต้องใช้เวลา ในการรดน้ำ พรุนดิน ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช (ดูแลทุกๆ วัน ถึงแม้บางวันที่อาจจะลืมไม่รดน้ำบ้าง) รอดูวันที่มันเติบโตจนเก็บเกี่ยว แม้มักจะมีปัญหาเรื่องแมลงรบกวน โดยผิดปกติ แต่มันก็เป็นสีสันของวิชาเกษตร

ข้อสำคัญข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจเกษตรกรที่อดทนทำงานหนักปลูกผัก ซึ่งแสนจะลำบาก ออกมาขายให้เราได้กิน ราคาผักกับราคารับ ราคาแรงใจในการดูแล ซึ่งจะไม่คุ้มกัน ถ้าเปรียบในเชิงเศรษฐศาสตร์เท่ากับขาดทุนย่อยยับ ราคาผักถูก ปุ๋ยแพง อีกทั้งไม่ว่าจะเทศกาลไหน ผักก็ราคาต่ำอย่างเดิม

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าคิดว่า ในปีภาคเรียนครั้งนี้ ข้าพเจ้าจะขอขยายปลูกผักสวนครัวต่างๆ เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเป็นการหารายได้ระหว่างปิดภาคเรียน อีกทั้งเป็นการนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตัวเอง

ค.ญ. สุกพิชญ์ ภูสมศรี

ม. 3/5

4.2.4.2 กิจกรรมโครงการทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการออกสู่ภายนอกโรงเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงจุดประสงค์ในการทำโครงการนี้ว่า จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับในด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ระยะทางในการเดินทางไม่ไกล สามารถไปกลับได้ภายในวันเดียว และอยู่ในความสามารถที่นักเรียนจะดำเนินการได้ สิ่งสำคัญ คือ เรื่องงบประมาณจะต้องไม่ใช้งบประมาณสูง กิจกรรมโครงการทัศนศึกษามีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. นักเรียนในกลุ่มปรึกษาหารือถึงสถานที่ที่จะไปศึกษาดูงาน ในระหว่างการปรึกษามีคำถามจากนักเรียนว่า “จะต้องพาเพื่อน ๆ กลุ่มอื่นไปด้วยหรือไม่” ซึ่งผู้วิจัยได้แนะนำไปว่าขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เช่น สถานที่ที่จะไปสามารถรองรับได้หรือไม่ ข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาในการไปศึกษาดูงาน หรือจะดำเนินการเฉพาะกลุ่มตนเองแล้วนำมาอภิปรายให้เพื่อน ๆ ฟัง

2. นักเรียนจัดทำโครงการทัศนศึกษา โดยนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการติดต่อประสานงานสถานที่ในการศึกษาดูงานด้วยตนเอง และได้ปรึกษากับผู้วิจัยถึงความเหมาะสม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำหนังสือจากทางโรงเรียนขอความอนุเคราะห์ศึกษาดูงาน ให้กับนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการประสานงานต่อไป

3. สถานที่ในไปทัศนศึกษาของนักเรียนกลุ่มนี้มี 2 สถานที่ คือ สวนสัตว์เชียงใหม่ โดยใช้ชื่อโครงการว่า สัตว์โลกน่ารู้ ทำการศึกษาการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ การให้อาหารสัตว์ ดำเนินการไปทัศนศึกษา ในวันที่ 1 ธันวาคม 2546 ได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์วิทยากรบรรยายให้ความรู้ ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ มีนักเรียนไปจำนวน 12 คน อาจารย์ผู้ควบคุม 1 คน ออกเดินทาง 10:00 น. ไปถึงเข้าไปติดต่อที่กองอำนวยการสวนสัตว์ เพื่อทำบัตรส่วนลดในการเข้าชม และรอวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ ซึ่งค่อนข้างเสียเวลามาก

นักเรียนได้รับความรู้ต่าง ๆ จากวิทยากร ได้เห็นการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ในสวนสัตว์หลากหลายชนิด ทราบถึงการวางแผนการจัดระบบนิเวศน์ในสวนสัตว์ ให้สมดุลใกล้เคียงกับแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์และชนิด และทางสวนสัตว์มีนโยบายการนำสัตว์ปล่อยกับคืนสู่ป่าธรรมชาติ แต่มักประสบปัญหาการปรับตัวในการดำรงชีวิต เพราะสัตว์ที่เคยได้รับอาหารจากมนุษย์แล้ว เมื่อกลับคืนสู่ป่าก็จะหากินเองค่อนข้างลำบาก ทั้งนี้ในการฟังการบรรยายกลุ่มนี้ นักเรียนได้ให้ความสนใจและตั้งใจฟังเป็นอย่างดี เมื่อถึงเวลา 12:00 น. ได้เดินทางกลับโรงเรียน

ผลของการดำเนินกิจกรรมกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ ณ สวนสัตว์เชียงใหม่ นั้นได้มีการวางแผนในการดำเนินงานได้ดี มีการปรึกษาหารือกับผู้วิจัยถึงการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสวนสัตว์ และขอวิทยากรบรรยาย ได้การเตรียมการเรื่องค่าใช้จ่ายในการเข้าชม นักเรียนกลุ่มนี้มีการประสานงานกันดี ให้ความร่วมมือกันดี แต่จะมีปัญหาเรื่องการวางแผนการทำงาน และการแบ่งหน้าที่กันยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

สรุปและข้อเสนอแนะกิจกรรมทัศนศึกษาออกสถานที่ ณ สวนสัตว์เชียงใหม่

จากการไปทัศนศึกษาในครั้งนี้นักเรียนเห็นว่า ทำให้ตนเองได้รับความรู้ เรียนรู้การดูแลรักษาสัตว์ เกิดความสนุกสนานไม่รู้สึคน่าเบื่อ แต่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา อยากให้มีเวลามากกว่านี้ และอยากให้เพื่อนนักเรียนกลุ่มอื่นๆ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่กลุ่มตนเองเป็นผู้ดำเนินการด้วย

โครงการเยี่ยมชมการทำสปาเพื่อศึกษาหาความรู้ โดยทำการศึกษาระบวนการในการนำสมุนไพรไทยและต่างประเทศ สกัดเอาน้ำมันหอมระเหยมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดผ่อนคลายความตึงเครียด

ในการทำโครงการครั้งนี้นักเรียนได้ทำแบบสำรวจความคิดเห็นของเพื่อนๆ ร่วมชั้นเรียนเกี่ยวกับสถานที่ และจำนวนผู้ที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการศึกษาดูงานครั้งต่อไป เมื่อทำการสำรวจแล้วได้ส่งผลให้กับผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับการทำแบบสำรวจ สถานที่ในการศึกษาดูงานครั้งต่อไป คือ Oasis Spa ที่ตั้ง 102 ถนนศิริมั่งคณาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากการติดต่อกับทางร้าน Oasis Spa ปรากฏว่า สถานที่ไม่กว้างขวาง และเกรงจะรบกวนลูกค้าของทางร้าน กลุ่มนักเรียนจึงได้ตกลงกันว่า จะไม่พาเพื่อน ๆ กลุ่มอื่นไปศึกษาดูงานครั้งนี้

นักเรียนกลุ่มนี้ได้ประชุมปรึกษาหารือ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการเข้าเยี่ยมชมวันที่ 19 มกราคม 2547 เวลา 10:00 – 12:30 น. โดยมีนักเรียนจำนวน 12 คน อาจารย์ผู้ควบคุม 1 คน ในการเดินทางไปเยี่ยมชมได้รับการต้อนรับจากทางร้านเป็นอย่างดี และรับฟังการบรรยายถึงคำว่า “Spa” มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คือ Sanus Per Acqua มีความหมายว่า การใช้น้ำเพื่อการบำบัดทั้งทางร่างกายและการผ่อนคลายทางจิตใจ แต่ในปัจจุบันเป็นการบำบัดประสาทสัมผัสทั้ง 5 รูป รส กลิ่น เสียง และการสัมผัส ผู้ที่เข้ามาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาวต่างชาติ และนักธุรกิจ ซึ่งต่างต้องการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงาน ทางร้าน Oasis Spa จะจัดสถานที่เน้นความเป็นธรรมชาติเพื่อให้ลูกค้าคิดว่าอยู่ห่างไกลจากสังคมเมือง

อโรมาเทอราพี (Aromatherapy) คือ การบำบัดด้วยเครื่องหอม เป็นการนำเอาสมุนไพรที่มีกลิ่นหอมมาสกัดน้ำมันหอมระเหย นำมาขนาดตัวช่วยปรับสมดุลการไหลเวียนของโลหิต ทำให้เกิดการผ่อนคลาย รู้สึกสดชื่น

สิ่งที่ได้รับจากการเรียนวิชาโครงการงานเกษตร

ตลอดหนึ่งเทอมเต็มๆ ที่ข้าพเจ้าได้เรียนวิชาโครงการงานเกษตร ข้าพเจ้าได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมาย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

คำว่า “เกษตร” เป็นมากกว่าการปลูกผัก คำว่า “เกษตร” เป็นคำที่กว้างมาก มากจนบรรยายไม่หมด เพราะเกษตรไม่ใช่แค่เรื่องพืช แต่เป็นเรื่องของสัตว์ต่างๆ เรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เรื่องการนำสิ่งที่ได้จากการทำการเกษตรไปประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจแนวใหม่ ซึ่งเป็นที่นิยมและเป็นที่แพร่หลายในขณะนี้ ก็คือการทำสปา

แต่ก่อนข้าพเจ้าเคยคิดว่าการเรียนวิชาโครงการงานเกษตร จะต้องทำงานแต่เฉพาะในแปลงผักเกษตรเท่านั้น คงจะต้องวิ่งมาหลังเลิกเรียนเพื่อมาดูแลผักที่ปลูกกับเพื่อนๆ ในกลุ่มทุกวัน ตอนนี้อข้าพเจ้าได้เรียนรู้แล้วว่า การทำโครงการไม่จำเป็นที่จะต้องหยุดนิ่ง ทำอยู่ที่เดิมๆ เรื่องเดิมๆ ซ้ำๆ ไปมา เช่น เรื่องปลูกผัก เป็นต้น เราสามารถทำโครงการนอกสถานที่ได้ ดังที่ข้าพเจ้าได้ไปศึกษามา คือ สวนสัตว์เชียงใหม่ และ โอเอซิสสปา

สถานที่เหล่านี้ได้ให้ความรู้มากมายแก่ข้าพเจ้า และเพื่อนๆ ในกลุ่ม สวนสัตว์ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจชีวิตของสัตว์ทั้งหลายมากขึ้น สวนสัตว์ทำให้ข้าพเจ้าได้เห็นสัตว์อย่างที่ไม่เคยเห็นมาก่อน เช่น หมูแพนด้าช่วงช่วง และหลินฮุ่ย เป็นต้น และสวนสัตว์นี้แหละก็เปลี่ยนทัศนคติที่ข้าพเจ้ามีต่อสัตว์ต่างๆ ไปในทางที่ดีขึ้น

โอเอซิสสปา ทำให้ข้าพเจ้าได้เห็นถึงคุณค่าของสมุนไพรมากขึ้น ทำให้ข้าพเจ้าเห็นความสำคัญของการทำสปามากขึ้น ตอนนี้อข้าพเจ้ารู้จักสปามากขึ้นกว่าแต่ก่อน ข้าพเจ้าได้รู้จักที่มาที่ไปของคำว่ายสปาดีมากกว่าที่แล้วมา

การที่ข้าพเจ้าได้ทำโครงการนี้ร่วมกับเพื่อนๆ ทำให้ข้าพเจ้ารู้จักคำว่า “สามัคคี” และก็ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของคำๆ นี้ ว่าถ้าหากการทำงานของเราขาดคำๆ นี้ไป โครงการที่เราทำมาก็อาจจะไม่สำเร็จก็เป็นได้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าก็เริ่มรู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรามากขึ้น รับฟังเหตุผลของเพื่อนๆ มากกว่าแต่ก่อน และการที่ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ได้ทำงานร่วมกัน ได้พบเจอกับปัญหาและข้อผิดพลาดร่วมกัน ข้าพเจ้าจึงนำ ข้อผิดพลาดเหล่านั้นมาเป็นบทเรียนอันมีค่า และตั้งใจว่าจะใช้มันเป็นเครื่องเตือนใจไม่ทำผิดพลาดอีก

นอกจากนี้การทำงานครั้งนี้ก็ยังทำให้ข้าพเจ้ารู้จักการวางแผนงานล่วงหน้า รู้จักการรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง รู้จักการใช้ความคิดของตนเองให้เป็นประโยชน์ รู้จักตรงต่อเวลา รู้จักการใช้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างถูกต้อง

นับได้ว่าการเรียนวิชาโครงการงานเกษตรในครั้งนี้ให้แต่สิ่งดีๆ แก่ข้าพเจ้า ให้นำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น

ด.ญ.ชนันชชา ตาลิงห์

สรุปและข้อเสนอแนะกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ ณ ร้าน Oasis Spa

จากการไปทัศนศึกษาในครั้งนี้ ทำให้กลุ่มนักเรียนได้เห็นคุณค่าของสมุนไพรมากขึ้น วิธีการบำบัดด้วยธรรมชาติ ได้ร่วมกันทำงานก่อให้เกิดความสามัคคี รับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนๆ ได้ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำโครงการเยี่ยมชมการทำสปาเพื่อศึกษาหาความรู้ ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาก แต่จะมีสมุนไพรบางอย่างที่ทางร้านปิดเป็นความลับ ทำให้ไม่รู้ว่าน้ำมันหอมระเหยชนิดนี้ได้มาจากพืชชนิดใด ได้ข้อคิดในการทำโครงการนี้จะต้องทำการวางแผนให้ดีถึงสถานที่ที่จะไปศึกษาดูงานว่าสามารถให้ความรู้แก่ตัวนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด อยากให้อาจารย์จัดกิจกรรมการไปศึกษาดูงานให้มากกว่านี้ เพราะจะได้แลกเปลี่ยนความรู้จากชุมชนอื่นๆ

ผลของการดำเนินกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ Oasis Spa นั้น ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าการดำเนินการครั้งนี้ติดขัดในเรื่องของสถานที่ในการเข้าชม เพราะไม่สามารถบันทึกภาพได้ และกลุ่มนักเรียนเตรียมคำถามในการมาทัศนศึกษาครั้งนี้น้อย และบางเรื่องทางร้านไม่สามารถเปิดเผยได้ เช่น สูตรสมุนไพรที่ทางร้านใช้ แต่ก็ทำให้นักเรียนได้รู้ถึงคุณค่าของสมุนไพรมากขึ้นว่ามีสรรพคุณมากมายที่นอกเหนือจากการนำมารับประทานแล้ว ยังสามารถนำส่วนต่างๆของสมุนไพรมาปรุงแต่งใช้ภายนอกได้ดีด้วย

4.2.5 การประเมินผลงานของตนเอง และกลุ่มเพื่อน

การประเมินผลงานของตนเอง (นักเรียน) เป็นการประเมินตนเองในด้านการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ และการแก้ปัญหาพร้อมกับผู้อื่น ผลจากการร่วมกิจกรรมปรากฏว่านักเรียนได้ร่วมทำงานกับเพื่อนๆ ด้านการวางแผน ร้อยละ 64.38 (56) การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ร้อยละ 72.41 (63) และได้แก้ปัญหาร่วมกับเพื่อนๆ ร้อยละ 49.42 (43)

การประเมินผลของกลุ่มเพื่อน เป็นการประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะให้เห็นข้อแตกต่างที่มีผู้อื่นมอง แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. การประเมินรายบุคคล โดยเพื่อนภายในกลุ่มเป็นผู้ประเมินสมาชิกในกลุ่ม ผลปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ประเมินเพื่อนระดับดีมาก ในด้านการกล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 66.67 (58) มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนร้อยละ 56.32 (49) มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานอย่างเหมาะสม ร้อยละ 89.65 (78) ปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดไว้ในแผน ร้อยละ 77.01 (67)

2. การประเมินรายกลุ่ม โดยให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มทำการประเมินผลงานของเพื่อนกลุ่มอื่น มองภาพรวมถึงการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ปรากฏว่าการประเมินของตัวแทนทุกกลุ่ม ประเมินระดับดีมาก (4) ในด้านกระบวนการทำงานด้านพฤติกรรมการทำงาน

4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 4 อาชีพผู้ปกครองของนักเรียน

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	53	68.83
นักธุรกิจ – ค้าขาย	12	15.58
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	6.49
เกษตรกร	1	1.30
อื่นๆ	6	7.80

จากตารางที่ 4 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนที่ร่วมทำวิจัยในครั้งนี้จากพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองของนักเรียนที่ร่วมวิจัยประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 68.83 มีเพียง ร้อยละ 1.30 ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร น่าสังเกตว่านักเรียนที่สนใจเรียนวิชาเกษตรกรรมไม่สอดคล้องกับอาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งมีผู้ปกครองเพียง 1 คนเท่านั้น ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 5 ระดับผลการเรียนของนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยในครั้งนี้

ระดับผลการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.10 – 4.00	83	95.40
2.10 – 3.00	3	3.45
1.00 – 2.00	1	1.15

จากตารางที่ 5 ผลการเรียนที่ได้จากการเข้าร่วมวิจัยของนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 3.10 – 4.00 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 95.40 ผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.10 – 3.00 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.45 ผลการเรียนอยู่ระหว่าง 1.00 – 2.00 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.15 โดยผลการเรียนต่ำสุดคือ เกรด 1 ผลการเรียนสูงสุดคือ เกรด 4

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของครูผู้สอน

ข้อ ที่	บทบาทครูผู้สอน	ค่าทางสถิติ		แปลผล
		Mean	S.D.	
1.	ครูชี้แจงงานต่างๆที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนการดำเนินงาน	2.73	0.448	มาก
2.	ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนมากน้อยเพียงใด.....	2.74	0.441	มาก
3.	ครูสอนโดยการอธิบาย.....	2.34	0.503	ปานกลาง
4.	ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกลุ่มมากน้อยเพียงใด.....	2.65	0.532	มาก
5.	ครูส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง.....	2.69	0.494	มาก
6.	ครูใช้เทคนิควิธีการสอนอย่างเหมาะสม.....	2.51	0.503	มาก
7.	ครูเอาใจใส่ดูแลนักเรียนในระหว่างนักเรียนปฏิบัติมากน้อยเพียงใด.....	2.62	0.488	มาก
8.	ครูแจ้งจุดที่ควรปรับปรุงให้นักเรียนทราบ.....	2.52	0.576	มาก
9.	ครูรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด.....	2.71	0.455	มาก
10.	ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นมากน้อยเพียงใด.....	2.55	0.527	มาก
11.	ครูมีความพร้อมในการสอนมากน้อยเพียงใด.....	2.79	0.408	มาก

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อบทบาทของครูผู้สอนพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณครูสอนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่มีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เรียงลำดับดังนี้ ครูมีความพร้อมในการสอน (2.79) ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนมากน้อย เพียงใด (2.74) ครูชี้แจงงานต่างๆที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนการดำเนินงาน (2.73) ครูรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด (2.71) ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกลุ่ม (2.65) ครูเอาใจใส่ดูแลนักเรียนในระหว่างนักเรียนปฏิบัติ (2.62) ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น (2.55) ครูแจ้งจุดที่ควรปรับปรุงให้นักเรียนทราบ (2.52) ครูใช้เทคนิควิธีการสอนอย่างเหมาะสม (2.51)

ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณครูสอนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูสอน โดยการอธิบาย (2.34)

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ค่าทางสถิติ		แปลผล
		Mean	S.D.	
1.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนมากน้อยเพียงใด	2.42	0.636	มาก
2.	นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมากน้อยเพียงใด.....	2.51	0.553	มาก
3.	นักเรียนให้ความสนใจในการเรียนวิชานี้มากน้อยเพียงใด....	2.55	0.551	มาก
4.	นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆเพิ่มเติม.....	2.32	0.658	ปานกลาง
5.	การเรียนแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น.....	2.51	0.553	มาก
6.	นักเรียนได้อภิปรายในกลุ่มมากน้อยเพียงใด.....	2.38	0.539	มาก
7.	นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานกลุ่ม.....	2.82	0.451	มาก
8.	นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง.....	2.86	0.388	มาก
9.	นักเรียนได้เสนอผลงานของตนเอง.....	2.56	0.550	มาก
10.	นักเรียนได้วิจารณ์ผลงานของเพื่อนๆ.....	2.32	0.715	ปานกลาง
11.	นักเรียนได้ร่วมกันทำกิจกรรมทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน.....	2.58	0.522	มาก
12.	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนช่วยนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา.....	2.52	0.553	มาก
13.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มมากน้อยเพียงใด..	2.77	0.426	มาก

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า ตนเองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เรียงลำดับดังนี้ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (2.86) ฝึกปฏิบัติงานกลุ่ม (2.82) ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม (2.77) ตนเองและเพื่อนได้ร่วมกันทำกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (2.58) นำเสนอผลงานของตนเอง (2.56) ให้ความสนใจในการเรียนวิชานี้ (2.55) ประกอบสมาชิกในกลุ่มมีส่วนช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น (2.52) ได้แสดงความคิดเห็นประกอบกับการเรียนแบบนี้ช่วยให้ตนเองมีความกระตือรือร้น (2.51) มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน (2.42) ได้อภิปรายในกลุ่ม (2.38)

ส่วนข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าตนเองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ระดับปานกลาง คือ ได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติม และได้วิจารณ์ผลงานของเพื่อนๆ (2.32) ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ ที่	กิจกรรมการเรียนการสอน	ค่าทางสถิติ		แปลผล
		Mean	S.D.	
1.	จำนวนสมาชิกในกลุ่มมีความเหมาะสมแล้ว.....	2.47	0.575	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.	วิธีสอนแบบนี้เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบตนเอง.....	2.35	0.556	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.	วิธีการสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น	2.39	0.566	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.	กิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียน เรียน ได้ดีขึ้น.....	2.49	0.576	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5.	นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนแบบนี้.....	2.65	0.480	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.	การเรียนการสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของวิชาเกษตรขึ้น.....	2.53	0.575	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7.	เป็นการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดค้นสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง.....	2.57	0.498	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8.	ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา.....	2.38	0.514	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9.	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่มเพื่อน.....	2.68	0.471	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10.	ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์.....	2.42	0.522	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11.	เป็นการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกันคิดถึงประโยชน์ที่จากสิ่งที่เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง.....	2.61	0.517	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12.	ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	2.49	0.553	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
13.	การเรียนแบบนี้ส่งเสริมให้นักเรียนมีการทำงานอย่างเป็นระบบ.....	2.61	0.491	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะโครงการ พบว่า นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดให้ทุกข้อ นั้น มีความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ย เรียงตามลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่มเพื่อน (2.68) นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนแบบนี้ (2.65) ส่งเสริมให้นักเรียนมีการทำงานอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกันคิดถึงประโยชน์ที่จากสิ่งที่เรียน

นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (2.61) ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดค้นสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง (2.57) การเรียนการสอนแบบนี้ทำให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของวิชาเกษตรขึ้น (2.53) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล (2.49) จำนวนสมาชิกในกลุ่มมีความเหมาะสมแล้ว (2.47) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ (2.42) ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ (2.39) ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนตรงต่อเวลา (2.38)

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเวลาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ ที่	เวลาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ค่าทางสถิติ		แปลผล
		Mean	S.D.	
1.	ระยะเวลาในการเรียนการสอน จำนวน 2 คาบ ต่อ สัปดาห์.....	2.48	0.620	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.	น่าจะใช้เวลาเรียนให้มากกว่านี้.....	1.74	0.785	เห็นด้วย
3.	เวลาที่เหมาะสมสำหรับเรียนวิชาเกษตร คือ เวลาภาคบ่าย.....	1.48	0.805	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเวลาที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน จำนวน 2 คาบ ต่อ สัปดาห์ (2.48) เห็นด้วยกับการใช้จำนวนชั่วโมงในการเรียนให้มากกว่านี้ (1.74) และไม่เห็นด้วยกับการเรียนวิชาเกษตรในภาคบ่าย (1.48)

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประเมินผล

ข้อ ที่	การประเมินผล	ค่าทางสถิติ		แปลผล
		Mean	S.D.	
1.	นักเรียนมีส่วนในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลมากนักน้อยเพียงใด	2.39	0.542	มาก
2.	การประเมินผลรายบุคคลมีความเหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด...	2.57	0.498	มาก
3.	การประเมินผลรายกลุ่มมีความเหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด.....	2.57	0.548	มาก
4.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานมากนักน้อยเพียงใด.....	2.60	0.494	มาก

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประเมินผลพบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดผล (2.39) การประเมินผลรายบุคคล (2.57) การประเมินผลรายกลุ่ม (2.57) และมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน (2.62) ครั้งนี้ในระดับที่มาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved